THE WORLD BANK | Working for a World Free of Poverty
IBRD • IDA

Office of Executive Director — EDS21

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ευκαιρίες για Ελληνικές Επιχειρήσεις

Η ενημέρωση αυτή προσφέρει πληροφορίες στις Ελληνικές επιχειρήσεις για τις δραστηριότητες του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας (WBG) έτσι ώστε να διευκολύνει τη συμμετοχή τους στα επενδυτικά και αναπτυξιακά σχέδια που χρηματοδοτούνται από τον Όμιλο.

Οργάνωση του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας

Ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank Group) αποτελείται από πέντε διαφορετικούς οργανισμούς. Οι οργανισμοί αυτοί είναι: Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΔΤΑΑ/IBRD), ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (IDA), ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC), ο Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων (MIGA), και το Διεθνές Κέντρο Διακανονισμού Διαφορών από Επενδύσεων (ICSID). Παρότι είναι εξειδικευμένοι σε διαφορετικές πλευρές της αναπτυξιακής διαδικασίας, και οι πέντε Οργανισμοί δρουν συνεργαζόμενοι με βάση μια κοινή αποστολή: τη μείωση της φτώχειας και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στις αναπτυσσόμενες χώρες,.

Ο όρος Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ) αναφέρεται μόνο στην IBRD και τον IDA, ενώ ο όρος Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας αναφέρεται και στους πέντε οργανισμούς.

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ δραστηριοποιείται μέσω της παροχής δανείων και τεχνικής βοήθειας στις κυβερνήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες είναι και οι κύριοι πελάτες της.

Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΔΤΑΑ/IBRD) χρηματοδοτεί χώρες μεσαίου εισοδήματος καθώς και αναπτυσσόμενες χώρες με πιστοληπτική ικανότητα, ενώ ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (IDA) επικεντρώνεται αποκλειστικά στις φτωχότερες χώρες, οι οποίες διαφορετικά δεν θα είχαν πρόσβαση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Και οι δύο οργανισμοί διοικούνται από την ίδια ιεραρχική δομή και μοιράζονται το ίδιο προσωπικό, ενώ διαφοροποιούνται ως προς τα είδη δανείων που χορηγούν στις κυβερνήσεις και τις πηγές άντλησης των κεφαλαίων τους.

Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΔΤΑΑ/IBRD) ιδρύθηκε το 1945 για να υποστηρίξει τη διαδικασία ανασυγκρότησης στην Ευρώπη. Παρέχει στις δανειολήπτριες χώρες, πρόσβαση σε

κεφάλαια με όρους πιο ευνοϊκούς σε σχέση με εκείνους των διεθνών αγορών κεφαλαίου. Μεγάλο μέρος των κεφαλαίων της ΔΤΑΑ (IBRD), προέρχεται από τις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές.

Ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (IDA) ιδρύθηκε το 1960, και παραχωρεί δάνεια ιδιαίτερα χαμηλού επιδοτούμενου επιτοκίου με περίοδο χάριτος 10 ετών και διάρκεια αποπληρωμής που κυμαίνεται από τα 35 έως τα 40 χρόνια. Τέλος ο IDA, σε αντίθεση με την ΔΤΑΑ (IBRD), χρηματοδοτείται μέσω των εισφορών των κυβερνήσεων των πιο πλουσίων χωρών μελών.

Κύριοι Κλάδοι και Θεματικοί Τομείς Δραστηριότητας της Παγκόσμιας Τράπεζας

Κλάδοι και Παγκόσμιες Πρακτικές

- Γεωργία
- Εκπαίδευση
- Ενέργεια και Εξόρυξη Μεταλλευμάτων
- Περιβάλλον και Φυσικοί Πόροι
- Χρηματοοικονομικά και Αγορές
- Διακυβέρνηση
- Υγεία, Διατροφή, και Πληθυσμός
- Μακροοικονομικά και Δημοσιονομική Διαχείριση
- Καταπολέμηση της Φτώχειας
- Κοινωνική Προστασία και Εργασία
- Κοινωνική, Αστική, και Αγροτική Ανθεκτικότητα
- Εμπόριο και Ανταγωνιστικότητα
- Μεταφορές και Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- Νερό

Θεματικοί τομείς

- Κλιματική Αλλαγή
- Αστάθεια, Σύγκρουση, και Βία
- Φυλετική Ισότητα
- Θέσεις εργασίας
- Συνεργασίες Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα

Πλήρης κατάλογος των τομέων δραστηριοποίησης της Παγκόσμιας Τράπεζας

Γεωγραφικές Περιοχές Δραστηριότητας της Παγκόσμιας Τράπεζας

- Αφρική
- Ανατολική Ασία και Ειρηνικός Ωκεανός
- Ευρώπη και Κεντρική Ασία
- Λατινική Αμερική και Καραϊβική
- Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική
- Νότια Ασία

Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (International Finance Corporation, IFC)

Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (IFC) είναι ο οργανισμός του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας που επικεντρώνεται στην χρηματοδότηση βιώσιμων επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς επίσης και στην κινητοποίηση κεφαλαίων σε διεθνείς κεφαλαιαγορές, και την παροχή συμβουλών στις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις σε θέματα του ιδιωτικού τομέα. Αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή πολυμερών δανείων και χρηματοδότησης με συμμετοχή στο κεφάλαιο για έργα του ιδιωτικού τομέα στον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Ο IFC είναι ένας οργανισμός νομικά και οικονομικά ανεξάρτητος από τα άλλα δύο μέλη του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας, την IBRD και τον IDA , με τους οποίους όμως συμμερίζεται την ίδια αποστολή και τις ίδιες στρατηγικές προτεραιότητες. Οι δυο Οργανισμοί διαφέρουν ωστόσο σε σχέση με τους αποδέκτες των δανείων και των άλλων μορφών στήριξής τους, οι οποίοι στην περίπτωση του IFC είναι αποκλειστικά φορείς του ιδιωτικού τομέα, ενώ για την IBRD και τον IDA είναι οι κυβερνήσεις των αναδυόμενων και αναπτυσσόμενων χωρών. Ως εκ τούτου, οι προκηρύξεις για διαγωνισμούς στο πλαίσιο των έργων που χρηματοδοτούνται από τον IFC, στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν εταιρείες, είναι ελάχιστες καθώς οι προμήθειες των έργων διαχειρίζονται ανεξάρτητα από την ίδια εταιρεία-πελάτη. Μόνο στη φάση της προετοιμασίας ενός έργου μπορεί ο IFC να αναθέσει κατευθείαν συμβάσεις για την προμήθεια συμβουλευτικών υπηρεσιών, π.χ. για μελέτες σκοπιμότητας ως μέρος της τεχνικής βοήθειας που παρέχει.

Ωστόσο, ο IFC μπορεί να αποτελέσει τον ιδανικό συνέταιρο για τις εταιρίες που επιθυμούν να επενδύσουν στις αναπτυσσόμενες χώρες, χάρη στην ευρεία τεχνική γνώση που διαθέτει σε ένα μεγάλο αριθμό επιχειρηματικών κλάδων, καθώς και όσο αναφορά το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των επιχειρήσεων στις εν λόγω χώρες. Επίσης, ο IFC διατηρεί στενές σχέσεις με τις κυβερνήσεις των κρατών, οι οποίες εκπροσωπούνται στο Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού. Πέρα από τη χρηματοδότηση και την τεχνική γνώση, ο IFC παρέχει στους πελάτες του προστασία έναντι πιθανών πολιτικών και συναλλαγματικών κινδύνων που συνδέονται με τη χώρα υποδοχής, πρόσβαση σε πληροφορίες και εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με τις τοπικές αγορές, καθώς και τεχνική υποστήριξη σχετικά με τη διαχείριση πιθανών περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων.

Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Ο IFC παρέχει μία σειρά από χρηματοοικονομικά προϊόντα (π.χ. μέσο-μακροπρόθεσμα δάνεια, χρηματοδότηση με συμμετοχή στο κεφάλαιο, υβριδικά εργαλεία, εγγυήσεις, κοινοπρακτικά δάνεια, διαρθρωμένη χρηματοδότηση, και προϊόντα διαχείρισης κινδύνου) και συμβουλευτικές υπηρεσίες (κυρίως τεχνική υποστήριξη για μικρομεσαίες επιχειρήσεις) για τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Τα προϊόντα αυτά παρέχονται με διαφοροποιημένο τρόπο ανάλογα με τον τομέα και την γεωγραφική περιοχή. Η χρηματοδότηση του IFC μπορεί να είναι δομημένη, ανάλογα με τις συνθήκες, υπό την μορφή χρηματοδότησης έργου περιορισμένης ευθύνης, ή μέσο-μακροπρόθεσμης πιστωτικής γραμμής. Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων του IFC επικεντρώνεται σε μία σειρά τομέων-κλειδιά, με ιδιαίτερη έμφαση στις υποδομές, τις βιομηχανικές και αγροτικές δραστηριότητες, το φυσικό αέριο και τα ορυχεία, τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας, τις υπηρεσίες και τις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την συνεργασία του IFC με τον Ελληνικο ιδιωτικο τομέα, στην ιστοσελίδα IFC – Greece Information

Διεθνές Κέντρο Διακανονισμού Διαφορών από Επενδύσεων (International Centre for Settlement of Investment Disputes, ICSID)

Το Διεθνές Κέντρο Διακανονισμού Διαφορών εξ Επενδύσεων (ICSID) προωθεί την δραστηριότητα των άμεσων ξένων επενδύσεων (Foreign Direct Investments) προσφέροντας υπηρεσίες συμβιβασμού και διαιτησίας στα πλαίσια των διαφορών που προκύπτουν από τις επενδύσεις, συνεισφέροντας έτσι στη δημιουργία ενός πλαισίου αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών και του επενδυτή από το εξωτερικό.

Το ICSID ιδρύθηκε το 1966 από την «Σύμβαση για την επίλυση των διαφορών των επενδύσεων μεταξύ κρατών και υπηκόων άλλων κρατών» (σύμβαση ICSID). Η σύμβαση ICSID είναι μία πολυμερής συνθήκη που διατυπώθηκε από τους Εκτελεστικούς Διοικητικούς Συμβούλους της Παγκόσμιας Τράπεζας για την προώθηση της αποστολής της Τράπεζας μέσω των διεθνών επενδύσεων. Είναι ένα ανεξάρτητο, αντικειμενικο και αποτελεσματικό θεσμικό όργανο επίλυσης επενδυτικών διαφορών.

Το ICSID βοηθάει στην διευθέτηση των διαφορών μέσω του συμβιβασμού, της διαιτησίας, και της έρευνας. Η διαδικασία ICSID είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διεθνών επενδυτικών διαφορών και των εμπλεκόμενων μερών, διατηρώντας μια προσεκτική ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων των επενδυτών και των κρατών υποδοχής. Κάθε περίπτωση, αφού εισακουστούν τα νομικά επιχειρήματα των διαδίκων και αφού εξεταστεί το αποδεικτικό υλικό, εξετάζεται από μια ανεξάρτητη Επιτροπή Συμβιβασμού ή Διαιτητικό Δικαστήριο. Σε κάθε υπόθεση ανατίθεται μια ειδική ομάδα εμπειρογνωμόνων του ICSID η οποία παρέχει υποστήριξη σε όλη τη διαδικασία.

Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων

(Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA)

Ο Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων (MIGA), το πιο πρόσφατο από τα πέντε μέλη του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας (ΠΤ), δημιουργήθηκε το 1988 για να προωθήσει τις άμεσες ξένες επενδύσεις (Foreign Direct Investments) στις αναπτυσσόμενες χώρες, με σκοπό να στηρίξει την οικονομική ανάπτυξη, τη μείωση της φτώχειας και την βελτίωση του βιοτικού επιπέδου στις φτωχότερες χώρες του κόσμου. Για την εκπλήρωση της αποστολής του, ο MIGA προσφέρει εγγυήσεις έναντι πιθανών πολιτικών κινδύνων σε καινούργιες άμεσες ξένες επενδύσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες, σε εξαγορές η συγχωνεύσεις υπαρχουσών επενδύσεων η/και σε περίπτωση ιδιωτικοποιήσεων.

Ο MIGA βοηθά επίσης τους επενδυτές και τις κυβερνήσεις στην επίλυση διαφορών που πιθανόν να επηρεάσουν αρνητικά τις επενδύσεις που εγγυάται, και παρέχει δωρεάν πληροφορίες για επενδυτικές ευκαιρίες σε αναπτυσσόμενες χώρες μέσω του διαδικτύου του.

Κριτήρια επιλεξιμότητας για τις επενδύσεις

- Οι άμεσες ξένες επενδύσεις προερχόμενες από οποιαδήποτε χώρα-μέλος του MIGA και με προορισμό οποιαδήποτε αναπτυσσόμενη χώρα-μέλος.
- Τα περιουσιακά στοιχεία των επενδύσεων δάνεια μετόχων που έγιναν και εγγυήσεις δανείων που εκδοθήκαν από κάτοχους μετοχικού κεφαλαίου, και τα οποία έχουν διάρκεια τουλάχιστον τριών ετών.
- Καλύπτονται όχι μόνο νέες επενδύσεις, αλλά και επενδύσεις που συνδέονται με την επέκταση, τον εκσυγχρονισμό ή την χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση υφιστάμενων προγραμμάτων, καθώς και εξαγορές που αφορούν την ιδιωτικοποίηση κρατικών επιχειρήσεων. Άλλες μορφές επενδύσεων που είναι επιλέξιμες από τον MIGA περιλαμβάνουν την τεχνική βοήθεια, τις συμβάσεις διαχείρισης, καθώς και οι συμφωνίες “franchising”).
- Όλοι οι οικονομικοί κλάδοι και υποκλάδοι είναι επιλέξιμοι, εκτός από αυτούς των τυχερών παιγνιδιών, της παραγωγής και μεταποίησης καπνού και οινοπνευματωδών ποτών, της στρατιωτικής άμυνας, και των ιδιαίτερα κερδοσκοπικών επενδύσεων (speculative investments).

Προϊόντα Εγγύησης Επενδύσεων

- *Περιορισμοί μεταβίβασης και μη-μετατροπής νομίσματος:* προστατεύει κατά της αδυναμίας μετατροπής των εσόδων του επενδυτή από το τοπικό νόμισμα σε ξένο συνάλλαγμα, καθώς και από την αδυναμία να μεταφέρει τα έσοδα στο εξωτερικό.
- *Απαλλοτρίωση:* προστατεύει από την εθνικοποίηση και την δήμευση περιουσιακών στοιχείων
- *Πόλεμος και εσωτερικές συγκρούσεις* (συμπεριλαμβανομένων επαναστάσεων, εξεγέρσεων, πραξικοπημάτων, σαμποτάζ και τρομοκρατίας): προστατεύει κατά της φθοράς/εξαφάνισης της πραγματικής περιουσίας, καθώς και έναντι απωλειών που προκύπτουν από παρατεταμένη διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- *Παραβίαση σύμβασης:* προστατεύει έναντι απωλειών που προκύπτουν από παραβίαση ή καταγγελία σύμβασης μεταξύ του επενδυτή και των αρχών της χώρας –δικαιούχου της επένδυσης

Υπηρεσία Επενδυτικών Πληροφοριών

Ο MIGA παρέχει δωρεάν ενημερωτικά στοιχεία και αναλύσεις σχετικά με τους πολιτικούς κινδύνους για επενδυτές, σύμβουλους και υποστηρικτές επενδύσεων. Μέσω της ιστοσελίδας http://www.miga.org/wipr παρέχει αναλύσεις και ενημερωμένες πληροφορίες στους επενδυτές για τον μετριασμό του πολιτικού κινδύνου σε 160 χώρες, συμπεριλαμβανόμενων διαγραμμάτων, ερευνών και διαδραστικων αρχείων.

Διαδικασία Αίτησης για Εγγυήσεις

- Ο πιθανός επενδυτής πρέπει να υποβάλλει μια προκαταρκτική αίτηση προτού πραγματοποιηθεί η επένδυση. Η προκαταρτική εφαρμογή είναι δωρεάν και εμπιστευτική.
- Μέσα σε τρεις ημέρες ο MIGA αποφαίνεται κατ' αρχήν, εάν η συγκεκριμένη επένδυση είναι επιλέξιμη για κάλυψη.
- Μόλις η επιλεξιμότητα επιβεβαιωθεί, ο επενδυτής πρέπει να συμπληρώσει το έγγραφο της οριστικής αίτησης (definitive application), παρέχοντας λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με το έργο. Οι υποψήφιοι επενδυτές οφείλουν να καταβάλουν ένα επιστρεπτέο τέλος για την εξέτασης της αίτησης, και σε περίπτωση εξαιρετικά περίπλοκων έργων, ένα μη επιστρεπτέο τέλος. Αυτή η διεργασία εκκινεί την εμπεριστατωμένη αξιολόγηση του εν λόγω προγράμματος από τον MIGA.
- Τα ασφάλιστρα που παρέχονται είναι συγκεκριμένα για κάθε έργο και υπολογίζονται με βάση το επίπεδο και το είδος του κινδύνου στη χώρα προορισμού.

Ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις

Οι σημαντικότερες ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να χωριστούν σε τρεις κατηγορίες:

1) Συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο ενός έργου της Παγκόσμιας Τράπεζας.
2) Την άμεση χρηματοδότηση που παρέχει ο IFC στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα.
3) Βραχυπρόθεσμες συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο έργων τόσο της Παγκόσμιας Τράπεζας όσο και του IFC.

1) Συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών στο πλαίσιο ενός έργου της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Τα ενεργά έργα της ΠΤ είναι περίπου 1800 και κάθε ένα από αυτά παράγει έναν ακαθόριστο αριθμό συμβάσεων, ανάλογα με το είδος του έργου. Αφετηρία για την αναζήτηση μιας επιχειρηματικής ευκαιρίας είναι, συνεπώς, ο εντοπισμός ενός έργου ενδιαφέροντος. Η έρευνα για τον εντοπισμό έργων μπορεί να γίνει ανά γεωγραφική περιοχή, χώρα, ή τομέα ενδιαφέροντος. Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για τον εντοπισμό έργων είναι η διασταύρωση χώρας/τομέα στην τράπεζα δεδομένων της ΠΤ. Μέσα στην τράπεζα δεδομένων δίνεται η πιθανότητα αναζήτησης για κάθε γεωγραφική περιοχή, χώρα, θέμα, αναπτυξιακό στόχο του έργου, τομέα οικονομικής δραστηριότητας και αριθμό αναγνώρισης του έργου.

Κύκλος των έργων της Παγκόσμιας Τράπεζας

Κάθε έργο αποτελείται από συγκεκριμένες φάσεις, το σύνολο των οποίων ονομάζεται "κύκλος του έργου". Οι φάσεις του κύκλου του έργου είναι: εντοπισμός, προετοιμασία, αξιολόγηση, διαπραγματεύσεις και έγκριση, υλοποίηση, και την εκ των υστέρων αξιολόγηση. Οι ευκαιρίες για την συμμετοχή μιας επιχείρησης, καθώς και οι ρόλοι και οι ευθύνες της ΠΤ και των δανειοληπτριών χωρών, είναι διαφορετικές ανάλογα με την κάθε φάση του κύκλου του έργου.

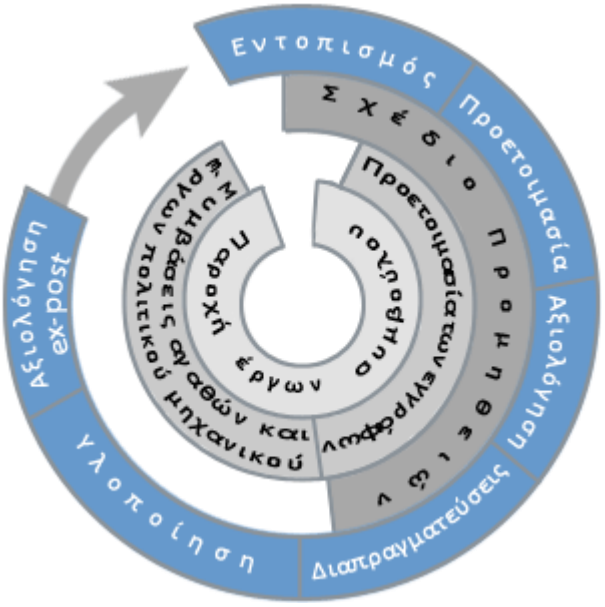

Οι πρώτες τέσσερεις φάσεις αποτελούν τη περίοδο του σχεδιασμού (pipeline), ενώ η φάση της υλοποίησης ονομάζεται επίσης και εποπτεία (supervision), διότι κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης το προσωπικό της Τράπεζας ελέγχει εάν το έργο εκτελείται όπως έχει συμφωνηθεί. Πριν από τον εντοπισμό υπάρχει η φάση προ-σχεδιασμού (pre-pipeline), κατά τη διάρκεια της οποίας διεξάγονται μια σειρά από μελέτες διαφόρων ειδών, με στόχο να συγκροτηθεί το στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς για τον καθορισμό των τελικών έργων.

Φάση προ-σχεδιασμού

Κατά την περίοδο αυτή πραγματοποιούνται μια σειρά από μελέτες οι οποίες συνιστούν το στρατηγικό σημείο αναφοράς κατά τον προσδιορισμό και τον σχεδιασμό των έργων. Οι Οικονομικές και Τομεακές Μελέτες (*Economic and Sector Work,* ESW) παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες για την κατανόηση του οράματος και της οικονομικής και πολιτικής στρατηγικής του WBG σε διάφορους τομείς μιας συγκεκριμένης χώρας

Το κύριο έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις πολιτική βοήθειας σε μια συγκεκριμένη χώρα είναι το Πλαίσιο εταιρικής ευθύνης για την χώρα- Country Partnership Framework.(CPF) που διαμορφώνεται από την Παγκόσμια Τραπεζα σε διαβούλευση με την κάθε χώρα-μέλος που επιθυμεί δανεισμό. Στο CPF περιγράφονται οι προτεραιότητες, η στρατηγική και η χρηματοδοτική δέσμευση που η ΠΤ σχεδιάζει για μια καθορισμένη χώρα για μια περίοδο 3-5 ετών. Από τις μελέτες αυτές οι ενδιαφερόμενες εταιρίες μπορούν να αντλήσουν τις πρώτες ενδείξεις για τους κύριους κλάδους των μελλοντικών επενδύσεων και έργων που θα υλοποιηθούν σε μια συγκεκριμένη χώρα σε συνεργασία με την ΠΤ.

Τα έγγραφα αυτά βρίσκονται στις εξής διευθύνσεις του διαδικτύου της ΠΤ: περιοχών και χωρών και στην τράπεζα δεδομένων των έργων (project database).

Εντοπισμός

Η ΠΤ και η δανειολήπτρια χώρα εντοπίζουν έργα τα οποία υποστηρίζουν τους αναπτυξιακούς στόχους και τις τομεακές προτεραιότητες που έχουν προηγουμένως καθορισθεί στην CPF. Αφού καθορισθεί ο φορέας που θα εκτελέσει το έργο και το προσωπικό που θα είναι υπεύθυνο για τη διαχείρισή του, διεξάγεται μια μελέτη σκοπιμότητας. Η Παγκόσμια Τράπεζα κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης, είναι υπεύθυνη για την τεχνική υποστήριξη και παρακολούθηση των μελετών που βρίσκονται σε εξέλιξη. Τυπικά, η διαχείριση ενός έργου αναθέτεται στο Υπουργείο που κατέχει δικαιοδοσία –καθώς και τεχνογνωσία- στον τομέα όπου σχεδιάζεται να γίνει η επένδυση. Π.χ., ένα έργο στον τομέα της υγείας θα πρέπει να διαχειριστεί και να υλοποιηθεί από το Υπουργείο Υγείας της χώρας στην οποία χορηγείται το δάνειο. Η φάση του εντοπισμού μπορεί να διαρκέσει μέχρι και ενάμιση έτος.

Κατά την διάρκεια αυτής της φάσης τίθενται στη διάθεση του κοινού μια σειρά από έγγραφα αναφοράς διαμέσου του διαδικτύου της ΠΤ. Η μηνιαία σύνοψη (Monthly Operational Summary, MOS) παρέχει μια σύντομη περιγραφή των κύριων στόχων για κάθε έργο που η ΠΤ σκέπτεται να χρηματοδοτήσει. Τα έργα απαριθμούνται στο MOS ξεκινώντας από τη φάση εντοπισμού και μέχρι τη στιγμή της έγκρισης του δανείου από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ και την υπογραφή της δανειακής σύμβασης ανάμεσα στην ΠΤ και την χώρα-πελάτη. Επομένως το MOS, μαζί με την τράπεζα δεδομένων των έργων, είναι μια πολύ χρήσιμη πηγή παρακολούθησης της προόδου ενός έργου στα διάφορα στάδιά του.

Το Έγγραφο Πληροφοριών του Έργου (Project Information Document, PID) είναι ένα έγγραφο γραμμένο από τον υπεύθυνο του έργου (Task Manager) που ενημερώνεται τακτικά μέχρι την έγκριση του έργου.

Το PID μέσα σε 8-10 σελίδες περιγράφει τους στόχους, τα σκέλη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του έργου και είναι επίσης διαθέσιμο στην τράπεζα δεδομένων των έργων της ΠΤ.

Προετοιμασία

Η χώρα-πελάτης είναι υπεύθυνη για αυτήν την φάση του έργου, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι και ένα/δύο χρόνια, κατά τη διάρκεια της οποίας η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει μόνο τεχνική και οικονομική υποστήριξη. Σε αυτή τη φάση πρέπει να καθορισθούν όλες οι τεχνικές, θεσμικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές και χρηματοοικονομικές πλευρές του έργου, που είναι απαραίτητες για την επιτυχία του. Συνεπώς, σε αυτό το στάδιο πραγματοποιούνται μια σειρά επιπλέων μελετών για να καθοριστούν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια οι στόχοι, το σχέδιο εφαρμογής, οι προθεσμίες, οι θεσμικές αρμοδιότητες, καθώς και η αξιολόγηση πιθανών κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει το έργο. Στη φάση προετοιμασίας τα έγγραφα αναφοράς εξακολουθούν να είναι το PID και το MOS στην αναθεωρημένη και ενημερωμένη τους έκδοση.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση είναι αποκλειστική ευθύνη του προσωπικού της ΠΤ, το οποίο ελέγχει όλα τα έγγραφα που έχουν παραχθεί στις προηγούμενες φάσεις, συμπεριλαμβανομένου του *Σχέδιου προμηθειών* (Procurement Plan)**,** στο οποίο αναφέρονται η ποσότητα και το συνολικό ποσό για τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τα έργα πολιτικού μηχανικού και παροχής συμβουλών που θα αποκτηθούν κατά την υλοποίηση του έργου. Στο τέλος της αξιολόγησης, που μπορεί να διαρκέσει 3-6 μήνες, συντάσσεται το Έγγραφο Αξιολόγησης του Έργου (Project Appraisal Document, PAD), το οποίο περιέχει την πιο λεπτομερή και περιεκτική περιγραφή του έργου. Το PAD, το οποίο περιλαμβάνει το σχέδιο προμηθειών ως Παράρτημα του PAD, παρέχει βασικές πληροφορίες σχετικά με τον τομέα όπου το έργο έχει εντοπιστεί και περιγράφει τους στόχους, τους κινδύνους, τη χρηματοδότηση και τις προϋποθέσεις για την υλοποίηση του έργου. Το PAD γίνεται διαθέσιμο στο κοινό μόνο αφού το δάνειο/πίστωση έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ και είναι προσβάσιμο από τη βάση δεδομένων των έργων της ΠΤ. Το MOS και το PID παραμένουν τα έγγραφα αναφοράς και σε αυτή τη φάση.

Διαπραγματεύσεις και Έγκριση

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, που διαρκούν περίπου 1-2 μήνες, η ΠΤ και η δανειολήπτρια χώρα συμφωνούν επί των όρων του δανείου χρηματοδότησης του έργου. Στο τέλος των διαπραγματεύσεων, το PAD και τα λοιπά σημαντικά έγγραφα υποβάλλονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ προς έγκριση.. Ήδη από αυτή τη φάση, η χώρα-πελάτης μπορεί να δημοσιεύσει μια Γενική Αναγγελία προκηρύξεως διαγωνισμού General Procurement Notice (GPN).

Το GPN δίνει μια γενική περιγραφή του είδους εξοπλισμού, εμπορευμάτων και υπηρεσιών που θα αποκτηθούν κατά την υλοποίηση του εν λόγω έργου. Για συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών άνω των $200.000, καθώς και για συμβάσεις αγαθών και υπηρεσιών που θα ανατεθούν με την διαδικασία διεθνούς διαγωνισμού (International Competitive Bidding) το GPN πρέπει να δημοσιευθεί τουλάχιστον σε μία εθνική εφημερίδα της εν λόγω χώρας ή στην τράπεζα πληροφοριών United Nations Development Business (UNDB).

Υλοποίηση

Η φάση της υλοποίησης του έργου υπάγεται στην αποκλειστική ευθύνη της χώρας-πελάτη, ενώ η ΠΤ έχει μόνο εποπτικό (supervisory) ρόλο. Μόλις εγκριθεί το δάνειο, η κυβέρνηση της δανειολήπτριας χώρας ετοιμάζει, με την τεχνική υποστήριξη της ΠΤ, τις τεχνικές απαιτήσεις των διαγωνισμών (Terms of Reference) και αξιολογεί τις προσφορές για την προμήθεια των αγαθών και υπηρεσιών του έργου και των συμβούλων. Η ΠΤ εποπτεύει ότι οι σωστές διαδικασίες έχουν πραγματοποιηθεί κατά την διάρκεια του διαγωνισμού με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές προμήθειες (Procurement under IBRD Loans and IDA Credits and Grants και Selection Employment of Consultants by World Bank Borrowers) και παρέχει την συγκατάθεσή του (No Objection) για την εκταμίευση των κεφαλαίων μόνο μετά τον εν λόγω έλεγχο.

Κατά την φάση υλοποίησης του έργου, η χώρα-πελάτης δημοσιεύει Ειδικές Αναγγελίες για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών (*Specific Procurement Notice,* SPN), καθώς και Προσκλήσεις για Εκδήλωση Ενδιαφέροντος συμμετοχής σε διαγωνισμό παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (*Request for Expressions of Interest,* REI). Οι SPN είναι προσκλήσεις για υποβολή προσφορών για προϊόντα, εξοπλισμούς και συμβάσεις έργων. Οι REI είναι προσκλήσεις υποβολής ενδιαφέροντος για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος αξιολογούνται στη συνέχεια από την χώρα-πελάτη, η οποία καταρτίζει την λίστα των εταιρειών / επιχειρήσεων στις οποίες θα ζητηθεί μια λεπτομερή πρόταση. Οι SPN και οι REI παρέχουν οδηγίες στους ενδιαφερόμενους για συμμετοχή στο διαγωνισμό, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων για την προσφορά και την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να σταλούν τα σχετικά έγγραφα. Μόνον οι συμβάσεις μεγάλης κλίμακας (με κόστος μεγαλύτερο από $10 εκατομμύρια για την προμήθεια αγαθών και $200.000 για συμβουλευτικές υπηρεσίες) και οι εξειδικευμένες συμβάσεις πρέπει να δημοσιεύονται στο United Nations Development Business (UNDB) και στο Development Gateway Market (dgMarket). Η δημοσίευση για την ανάθεση μικρότερων συμβάσεων μπορεί να γίνει σε αυτές τις βάσεις δεδομένων, ωστόσο δεν είναι υποχρεωτική.

Οι πληροφορίες σχετικά με τους νικητές των διαγωνισμών είναι θεμελιώδους σημασίας για τις εταιρείες που ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν σε συμβάσεις υπεργολαβίας με την εταιρία που της ανατέθηκε το έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται στην σύμβασή της. Κάθε χώρα είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύει τους νικητές των διαγωνισμών στις ανωτέρω βάσεις δεδομένων εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία ανάθεσης. Μια επιπλέον βάση δεδομένων για τις ανατεθειμένες συμβάσεις παρέχεται από την Παγκόσμια Τράπεζα (Contract Awards Database), η οποία όμως ενημερώνεται σε μεγαλύτερους χρόνους.

Έκθεση περάτωσης και εκ των υστέρων αξιολόγηση (ex-post)

Αφού ολοκληρωθεί η εκταμίευση των κεφαλαίων (ένα χρονικό διάστημα που μπορεί να διαρκέσει μέχρι και δέκα χρόνια), η ΠΤ ξεκινά μια διαδικασία παρακολούθησης και αξιολόγησης (monitoring and evaluation) του βαθμού ολοκλήρωσης και της επίδοσης του έργου, και συντάσσει μια συνολική αναφορά αξιολόγησης (Implementation Completion Report, ICR), η οποία υποβάλλεται για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ. Αφού ολοκληρωθεί το έργο, η υπηρεσία της ΠΤ υπεύθυνη για τις ανεξάρτητες αξιολογήσεις (Independent Evaluation Group), αναλύει το έργο σε σχέση με τους αρχικούς του στόχους υποβάλλοντας την έκθεσή του (η οποία δεν διατίθενται στο κοινό) στο το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ. Τα αποτελέσματα αυτής της εκ των υστέρων αξιολόγησης τότε εξετάζονται για μελλοντικές επιχειρήσεις.

Συνοπτικά: Ευκαιρίες για τις ελληνικές επιχειρήσεις

Ευκαιρίες για την συμμετοχή εταιριών στην παροχή αγαθών ή συμβουλευτικών υπηρεσιών προκύπτουν σε κάθε φάση του κύκλου ενός έργου της ΠΤ. Παρ' όλα αυτά, τα είδη ευκαιριών και ο τρόπος με τον

οποίο γίνεται η διαχείριση των διαγωνισμών ποικίλει ανάλογα με τις διάφορες φάσεις του έργου. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις διάφορες φάσεις του κύκλου του έργου, το είδος της πιθανής επιχειρηματικής ευκαιρίας, και την πηγή άντλησης των πληροφοριών. Το είδος του διαγωνισμού εξαρτάται από τη φύση, το αντικείμενο και το ποσό της σύμβασης.

Κύκλος του έργου	Είδος ευκαιρίας	Πελάτης	Πηγή πληροφορίας
Προ-σχεδιασμός	Παροχή βραχυπρόθεσμων έργων συμβούλου έως $100,000	Παγκόσμια Τράπεζα	CAS, ESW, PRSP, για συμβάσεις άνω των $50,000 δημοσιεύεται μια REI
Εντοπισμός	Παροχή βραχυπρόθεσμων έργων συμβούλου έως $100,000	Παγκόσμια Τράπεζα	MOS, PID, για συμβάσεις άνω των $50,000 δημοσιεύεται μια REI
Προετοιμασία	Παροχή βραχύ-μεσοπρόθεσμων έργων συμβούλου έως $200,000	Χώρα αποδέκτης του δανείου.	MOS, PID
Αξιολόγηση	Παροχή βραχυπρόθεσμων έργων συμβούλου	Παγκόσμια Τράπεζα	MOS, PID, για συμβάσεις άνω των $50,000 δημοσιεύεται μια REI
Διαπραγματεύσεις και Εγκριση	-	-	PAD, GPN
Υλοποίηση	Παροχή έργων συμβούλου, προμήθεια εξοπλισμών, αγαθών και έργων πολιτικού μηχανικού.	Χώρα αποδέκτης του δανείου. Παγκόσμια Τράπεζα	PIPD, PAD, GPN, REI, SPN, PRCA
Επιτήρηση	Παροχή βραχυπρόθεσμων έργων συμβούλου	Παγκόσμια Τράπεζα	PIPD, PAD, GPN, REI, SPN, PRCA
Αξιολόγηση (ex-post)	Παροχή βραχυπρόθεσμων έργων συμβούλου	Παγκόσμια Τράπεζα	PIPD, PAD, GPN, REI, SPN, PRCA

Πώς να συμμετέχετε στους διαγωνισμούς και να μείνετε ενημερωμένοι για τις

Οι κανονισμοί της Παγκόσμιας Τράπεζας (ΠΤ) ρυθμίζουν τόσο τους διαγωνισμούς για τις προμήθειες αγαθών, υπηρεσιών και έργων πολιτικού μηχανικού, όσο και εκείνους για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Κάθε δανειολήπτρια χώρα συνάπτει μια νομική σύμβαση με την ΠΤ. Η σύμβαση αυτή προβλέπει ότι η δανειολήπτρια χώρα θα πληροί τους κανονισμούς της ΠΤ σχετικά τη διαχείριση των διαγωνισμών για την ανάθεση των έργων που χρηματοδοτεί η ΠΤ. Τα σχετικά έγγραφα είναι τα Procurement Guidelines for Goods and Services και Procurement Guidelines for Consultancies.

Για να αποκτήσουν πρόσβαση στις δημοσιεύσεις των διαγωνισμών της ΠΤ αλλά και άλλων πολυμερών αναπτυξιακών οργανισμών, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγγραφούν ή να ανατρέξουν ηλεκτρονικά στις αναλυτικές προκηρύξεις του κάθε έργου σε μια από τις ακόλουθες τράπεζες δεδομένων, οι οποίες ανακοινώνουν τις συμβάσεις που προκηρύσσονται με την μορφή διεθνούς διαγωνισμού (International Competitive Bidding), για την προμήθεια αγαθών, υπηρεσιών και έργων πολιτικού μηχανικού, καθώς και για υπηρεσίες συμβούλου άνω των $200.000:

Οι ιστοσελίδες UN Development Business (UNDB) και Development Gateway Market (dgMarket) παρέχουν:

- πληροφορίες για διαγωνισμούς έργων της ΠΤ αλλά και για άλλες περιφερειακές αναπτυξιακές τράπεζες όπως την Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (ADB), την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (ADB), την Δια-Αμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IADB), Τράπεζα Ανάπτυξης του Εύξεινου Πόντου (BSTDB), Διεθνές Ταμείο Γεωργικής Ανάπτυξης Τράπεζα (IFAD), την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) , την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB), και άλλους αναπτυξιακούς οργανισμούς όπως η EuroAid, και κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- γενικές αναγγελίες (General Procurement Notices, GNP) καθώς και οι ειδικές αναγγελίες (Specific Procurement Notices, SPN). Οι GPN παρέχουν γενικές, πληροφορίες για τους διαγωνισμούς που θα γίνουν αργότερα. Η σημασία αυτών των γενικών ανακοινώσεων είναι ότι προσφέρουν μια εκ των προτέρων αναγγελία σε όσους θα ήθελαν να υποβάλλουν μια προσφορά. Στη GPN συχνά αναφέρεται και πότε θα είναι διαθέσιμα τα έγγραφα του διαγωνισμού. Οι SPN ακολουθούν τις γενικές αναγγελίες και προσκαλούν σε συμμετοχή σε διαγωνισμούς για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου. Αυτές οι αναγγελίες περιγράφουν με λεπτομέρεια τις προϋποθέσεις και τα απαραίτητα έγγραφα του διαγωνισμού, καθώς και το ποσό και την ημερομηνία κατά την οποία θα επιλεγεί η καλύτερη προσφορά. Στις SPN δημοσιεύονται επίσης και η διεύθυνση των οργανισμών που θα εκτελέσουν το έργο και όλες οι χρήσιμες επαφές για οποιαδήποτε διασαφήνιση σχετικά με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό.
- πληροφορίες για τα έργα εγκεκριμένα από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΤ (προαναγγέλλοντας κατά συνέπεια μελλοντικούς διαγωνισμούς) καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις πρόσφατα ανατεθείσες συμβάσεις, οι οποίες εξειδικεύουν το έργο το οποίο αφορούν, το ποσό που δίδεται, το όνομα και τη διεύθυνση του οργανισμού που θα υλοποιήσει το έργο, καθώς και την εταιρεία στην οποία κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός. Πληροφορίες για τις συμβάσεις που έχουν ανατεθεί, επιτρέπουν σε τυχόν προμηθευτές να παρακολουθούν τους ανταγωνιστές τους και επιπλέον να προχωρήσουν σε τυχόν υπεργολαβίες ή και σε διάσπαση σε τμήματα της αρχικής σύμβασης. Οι πληροφορίες για τους νικητές των διαγωνισμών είναι θεμελιώδους σημασίας για επιχειρήσεις

που ενδιαφέρονται για συμβάσεις υπεργολάβου. Η επιχείρηση στην οποία έχει κατακυρωθεί ο διαγωνισμός, είναι αυτή που έχει στην πραγματικότητα τη δυνατότητα να αναθέσει με υπεργολαβία μέρη της σύμβασης, εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται στην προσφορά της. Είναι υποχρέωση κάθε δανειολήπτριας χώρας να δημοσιεύσει τους νικητές των διαγωνισμών στις εν λόγω τράπεζες δεδομένων εντός δύο εβδομάδων από την κατακύρωση του διαγωνισμού.

- Η ιστοσελίδα e-Consultant2 είναι μια τράπεζα δεδομένων της Παγκόσμιας Τράπεζας που δημοσιεύει τις προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος (REI) για την προσφορά συμβουλευτικών υπηρεσιών που αναθέτονται απευθείας από την Παγκόσμια Τράπεζα. Οι αιτήσεις αυτές δημοσιεύονται και στις δύο προηγούμενες τράπεζες δεδομένων.

Στις παρακάνω ενότητες, παρατίθενται οι πιο πρόσφατες πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες που μπορούν να προκύψουν από έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη ή σε φάση έγκρισης. Οι διαθέσιμες πληροφορίες είναι οργανωμένες σύμφωνα με το τελευταίο δίμηνο και κλάδο. Στον κάθε κλάδο θα βρείτε αναλυτικό κατάλογο των έργων στο στάδιο της ωρίμανσης (pipeline), καθώς και τα έργα που έχουν εγκριθεί, με αναφορά σε συγκεκριμένες τομεακές στρατηγικές της ΠΤ.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΤΑ

Το Τελευταίο Δίμηνο **Κλάδο**

2) **Άμεση χρηματοδότηση του IFC για τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα.**

Εκτός από τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς, η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει επίσης ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών προϊόντων για τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες μέσω του IFC:

- Εκδίδονται δάνεια σταθερής και μεταβαλλόμενης αξίας στα "πρωτεύοντα νομίσματα", ενώ είναι δυνατή η έκδοση δανείων σε εγχώρια νομίσματα, η διάρκεια ισχύος των οποίων κυμαίνεται από 7 έως 12 χρόνια από την έκδοσής τους.
- Ο IFC συμμετέχει με ίδιο μετοχικό κεφάλαιο στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα και τις εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, συνήθως με το 5%-15% των ιδίων κεφαλαίων και για διάστημα 8 έως 15 χρόνων. Όταν φτάνει η στιγμή της εξόδου, ο IFC προχωρεί στην πώληση των μετοχών του διαθέτοντας τις στο κοινό μέσω της τοπικής χρηματιστηριακής αγοράς.
- Τα κοινοπρακτικά δάνεια παίζουν κύριο ρόλο στην προσπάθεια του IFC να κινητοποιήσει πρόσθετες μορφές χρηματοδότησης των έργων στις αναπτυσσόμενες χώρες από την πλευρά του ιδιωτικού τομέα, επεκτείνοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη βάση για χρηματοδοτήσεις των ιδιωτικών εταιριών και ενισχύοντας τον αναπτυξιακό αντίκτυπο των έργων που χρηματοδοτούνται από τον IFC.
- Διατίθενται επίσης προϊόντα συμμετοχής και διαχείρισης κινδύνου.
- Παρέχονται επίσης συμβουλευτικές υπηρεσίες όπως αναλύσεις, καθοδήγηση και παροχή συστάσεων σχετικά με το ρυθμιστικό πλαίσιο, το επιχειρησιακό περιβάλλον και πρόσβαση σε χρηματοοικονομικά δεδομένα.

Ο IFC συνήθως παρέχει άμεση χρηματοδότηση σε μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις, ενώ ταυτόχρονα στηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσω ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών.

Μια εταιρεία ή επιχειρηματίας του εξωτερικού ή της εν λόγω χώρας, που ενδιαφέρεται να αναπτύξει μία νέα ή να επεκτείνει μία ήδη υπάρχουσα επιχειρησιακή δραστηριότητα, μπορεί να επικοινωνήσει απευθείας με τον IFC και να υποβάλλει μια επενδυτική πρόταση. Στην περίπτωση αυτή, ο ιδιώτης πρέπει να παρουσιάσει ένα επενδυτικό σχέδιο το οποίο θα πρέπει να πλήρη τα ακόλουθα κριτήρια προκειμένου να δικαιούται τη χρηματοδότηση του IFC:

- Να αποτελεί τμήμα του ιδιωτικού τομέα μίας αναπτυσσόμενης χώρας, η οποία αποτελεί μέλος του IFC.
- Να είναι "υγιές" από οικονομική και τεχνική άποψη.
- Να είναι "υγιές" από περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη, ικανοποιώντας τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα του IFC, καθώς επίσης και εκείνα τις χώρας που το φιλοξενεί.
- Να έχει θετικό αναπτυξιακό αντίκτυπο στη χώρα που το φιλοξενεί.

Ύστερα από μία πρώτη επαφή και μία προκαταρκτική ανάλυση, ο IFC μπορεί να ζητήσει μία λεπτομερή μελέτη σκοπιμότητας ή ένα επιχειρησιακό σχέδιο προκειμένου να αποφασίσει εάν θα προχωρήσει ή όχι με την περεταίρω αξιολόγηση του έργου. Οι επενδυτικές προτάσεις μπορούν να υποβληθούν στα κεντρικά γραφεία του IFC στην Ουάσιγκτον, ή στα τοπικά του γραφεία που βρίσκονται πλησιέστερα στην τοποθεσία του προτεινόμενου έργου.

Τι πρέπει να συμπεριλάβει μια αίτηση για χρηματοδότηση στον IFC

Δεν υπάρχει κάποιο τυποποιημένο έντυπο υποβολής αίτησης για χρηματοδότηση από τον IFC. Μια επενδυτική πρόταση πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες βασικές πληροφορίες:

1. Περιληπτική περιγραφή του έργου.

2. Χρηματοδότηση, διαχείριση και τεχνική υποστήριξη:

- Ιστορία και περιγραφή της επιχείρησης, και χρηματοοικονομικές πληροφορίες.
- Προτεινόμενη εταιρική διακυβέρνηση, ονόματα και βιογραφικά των διαχειριστών.
- Περιγραφή τεχνικών ρυθμίσεων και άλλων ειδών εξωτερικής υποστήριξης (διαχείριση, παραγωγή, μάρκετινγκ, χρηματοδότηση, κλπ).

3. Αγοραπωλησίες:

- Προβλεπόμενος όγκος παραγωγής, τιμές μονάδας, στόχοι πωλήσεων και μερίδιο αγοράς της προτεινόμενης επιχείρησης.
- Πιθανοί χρήστες των προϊόντων και κανάλια διανομής που θα χρησιμοποιηθούν.
- Πηγές εφοδιασμού των προϊόντων.
- Προβλεπόμενος ανταγωνισμός και δυνατότητα κορεσμού της αγοράς από υποκατάστατα προϊόντα.
- Δασμολογική προστασία ή περιορισμοί στις εισαγωγές που θα μπορούσαν να επηρεάσουν τα προϊόντα.
- Κρίσιμοι παράγοντες που καθορίζουν την προοπτική αγοράς των προϊόντων.

4. Δυνατότητα τεχνικής υλοποίησης, ανθρώπινο δυναμικό, πρώτες ύλες και περιβάλλον:

- Πιθανές τεχνικές περιπλοκές, ανάγκες τεχνογνωσίας και ειδικών δεξιοτήτων.
- Πιθανοί προμηθευτές εξοπλισμού.
- Διαθεσιμότητα ανθρώπινου δυναμικού και υποδομών (μεταφορές, επικοινωνίες, ενέργεια, νερό, κλπ).
- Αναμενόμενο κόστος λειτουργίας με βάση τις σημαντικότερες κατηγορίες δαπανών.
- Πηγές, κόστος και ποιότητα του εφοδιασμού πρώτων υλών και σχέσεις με τις βιομηχανίες υποστήριξης.
- Πιθανοί περιορισμοί στις εισαγωγές αναγκαίων πρώτων υλών.
- Προτεινόμενος τόπος εγκατάστασης της μονάδας παραγωγής σε σχέση με τους προμηθευτές, τις αγορές, τις υποδομές και το ανθρώπινο δυναμικό.
- Προτεινόμενο μέγεθος της μονάδας παραγωγής σε σύγκριση με άλλες γνωστές εγκαταστάσεις.
- Πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και αντιμετώπισή τους.

5. Μέγεθος επένδυσης, χρηματοδότηση και απόδοση του έργου

- Προτεινόμενη δομή χρηματοδότησης της επιχείρησης, υποδεικνύοντας τις πηγές και τους όρους προβλεπόμενου μετοχικού και δανειακού κεφαλαίου.

- Τύπος και μέγεθος χρηματοδότησης από τον IFC (π.χ. δάνειο, μετοχικό κεφάλαιο, συνδυασμός χρηματοοικονομικών προϊόντων, κλπ).
- Προβλέψεις οικονομικών καταστάσεων, αποδοτικότητας και κέρδους.
- Κρίσιμη παράγοντες που καθορίζουν το κέρδος.

6. Κυβερνητική υποστήριξη και κανονισμοί:

- Συγκεκριμένα κίνητρα και άλλου είδους κυβερνητικής στήριξης διαθέσιμα για την επιχείρηση.
- Συμβολή του έργου στην οικονομική ανάπτυξη.
- Σκιαγράφηση των κυβερνητικών κανονισμών σχετικά με τους ελέγχους συναλλάγματος και τις προϋποθέσεις εισόδου και επαναπατρισμού κεφαλαίων.

7. Χρονοδιάγραμμα για την προετοιμασία και ολοκλήρωση του έργου.

<u>Στάδια του κύκλου ενός έργου χρηματοδοτούμενου από το IFC</u>

1. Εντοπισμός Έργων

Με βάση τους στρατηγικούς στόχους του IFC, τα στελέχη του υπεύθυνα για τις επενδύσεις (Investment Officer, IO) και την ανάπτυξη επιχειρήσεων (Business Development) εντοπίζουν τα κατάλληλα έργα. Αυτή η αρχική συζήτηση με τον πελάτη είναι κρίσιμη στο να βοηθήσει τα στελέχη του IFC να κατανοήσουν τις ανάγκες της επιχείρησης και να προσδιορίσουν εάν υπάρχει ένας ρόλος για τον IFC.

2. Αρχική αξιολόγηση

Τα στελέχη του IFC ετοιμάζουν μια περιγραφή του έργου, το ρόλο του IFC, την αναμενόμενη συμβολή του στην ανάπτυξη και τα οφέλη για τους ενδιαφερόμενους φορείς, και κάθε λόγους για διακοπή πιθανής συμφωνίας. Οι εμπειρίες από προηγούμενα έργα επανεξετάζονται και, σε ορισμένες περιπτώσεις, διεξάγεται μια αποστολή προ-αξιολόγησης για τον εντοπισμό τυχόν ζητημάτων. Τα ανώτερα διοικητικά στελέχη του IFC αποφασίζουν τότε εάν θα προχωρήσει η περεταίρω αξιολόγηση του έργου.

3. Δέουσα Επιμέλεια

Η επενδυτική ομάδα του IFC αξιολογεί το πλήρες επιχειρηματικό δυναμικό, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες που συνδέονται με την επένδυση μέσα από συζητήσεις με τον πελάτη και επισκέψεις στην ιστοσελίδα του έργου. Διατυπώνονται οι ακόλουθες ερωτήσεις: Είναι οικονομικά υγιείς η επένδυση; Πληροί με τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα απόδοσης του IFC; Έχουν ληφθεί υπόψη τα διδάγματα από προηγούμενες παρόμοιες επενδύσεις; Τηρήθηκαν οι απαραίτητες προδιαγραφές δημοσίευσης και διαβούλευσης; Πώς μπορεί ο IFC να βοηθήσει τον πελάτη να βελτιώσει περαιτέρω την βιωσιμότητα του έργου ή της επιχείρησης;

4. Αξιολόγηση της επένδυσης

Η ομάδα του έργου υποβάλλει τις εισηγήσεις της στα διοικητικά στελέχη του σχετικού τμήματος του IFC, τα οποία θα αποφασίσουν εάν θα εγκρίνουν το σχέδιο. Αυτό είναι ένα κρίσιμο στάδιο στον κύκλο των επενδύσεων. Η ομάδα, καθώς και διοικητικά στελέχη πρέπει να είναι βέβαιοι ότι ο πελάτης είναι

ικανός και πρόθυμος να πληροί τα πρότυπα του IFC και να συνεργαστεί μαζί του για να βελτιωθεί η βιωσιμότητα της επιχείρησής του.

5. Διαπραγματεύσεις

Αφού εγκριθεί η επένδυση η ομάδα του έργου αρχίζει την διαπραγμάτευση σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις της συμμετοχής του IFC στο έργο. Αυτές περιλαμβάνουν τους όρους του συμβολαίου και των εκταμιεύσεων, τις επιδόσεις του έργου και συνθήκες επίβλεψης, τα σχέδα υλοποίησης και την επίλυση τυχόν εκκρεμοτήτων.

6. Δημοσίευση

Μια Περίληψη της προτεινόμενης επένδυσης (Summary of Proposed Investment, SPI) και, ανάλογα με την περίπτωση, η περιβαλλοντική και κοινωνική μελέτη αξιολόγησης, αναρτιούνται στην ιστοσελίδα του IFC πριν υποβληθούν στο Διοικητικό Συμβούλιο προς έγκριση. Η διάρκεια της περιόδου δημοσίευσης εξαρτάται από την κατηγορία του έργου.

7. Αξιολόγηση και Έγκριση από το του Διοικητικό Συμβούλιο

Το έργο υποβάλλεται στο Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του IFC για αξιολόγηση και έγκρισή του μέσω των τακτικών ή απλουστευμένων διαδικασιών. "Απλουστευμένη" σημαίνει ότι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εξετάζουνε τα έγγραφα, αλλά δεν συναντιούνται για να συζητήσουν το έργο. Αυτή η επιλογή είναι διαθέσιμη για έργα μικρού μεγέθους και χαμηλού κινδύνου. Ορισμένα μικρά έργα μπορούν να εγκριθούν από τα διοικητικά στελέχη του IFC υπό την εξουσιοδότηση του ΔΣ. Το ΔΣ απαιτεί κάθε επένδυση να έχει οικονομική, χρηματοοικονομική και αναπτυξιακή αξία και να αντικατοπτρίζει τη δέσμευση του IFC στη βιωσιμότητα.

8. Δέσμευση

Ο IFC και η εταιρεία υπογράφουν τη νομική συμφωνία για την επένδυση. Αυτό περιλαμβάνει τη συγκατάθεση του πελάτη να πληροί με τα ισχύοντα Πρότυπα Απόδοσης του IFC, να αναφέρει αμέσως κάθε σοβαρό ατύχημα ή θάνατο, και να υποβάλει τακτικές εκθέσεις παρακολούθησης. Η νομική συμφωνία θα περιλαμβάνει και το Σχέδιο Δράσης του πελάτη.

9. Εκταμίευση των κεφαλαίων

Τα κεφάλαια συνήθως καταβάλλονται σταδιακά ή κατά την ολοκλήρωση ορισμένων βημάτων που συμφωνήθηκαν στη νομική συμφωνία.

10. Πρόγραμμα Εποπτείας και Παρακολούθηση του Αναπτυξιακού Αποτελέσματος

Ο IFC παρακολουθεί τις επενδύσεις του για να εξασφαλίσει την συμμόρφωση του πελάτη με τους όρους της δανειακής σύμβασης. Η εταιρεία υποβάλλει τακτικές εκθέσεις σχετικά με τις οικονομικές όσο και τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδόσεις, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τους παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά την επιχείρηση. Ο συνεχής διάλογος κατά τη διάρκεια της επιτήρησης επιτρέπει στον IFC να παρέχει υποστήριξη στους πελάτες του, είτε για την επίλυση θεμάτων είτε για τον εντοπισμό νέων ευκαιριών. Ο IFC επίσης παρακολουθεί τη συμβολή του έργου στην ανάπτυξη με βάση συγκεκριμένων δεικτών που εντοπίζονται στην αρχή του κύκλου επενδύσεων.

11. Αξιολόγηση της απόδοσης

Ο IFC αξιολογεί την απόδοση των επενδυτικών έργων σε τακτική βάση με σκοπό να βελτιώσει τις λειτουργικές επιδόσεις του. Οι ετήσιες αξιολογήσεις διενεργούνται με βάση ένα στρωματοποιημένο τυχαίο δείγμα των έργων που έχουν φτάσει σε λειτουργική ωριμότητα.

12. Κλείσιμο

Ο IFC κλείνει τα βιβλία ενός έργου μετά την πλήρη αποπληρωμή της επένδυσης ή την έξοδό του με την πώληση του συμμετοχικού κεφαλαίου. Σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να αποφανθεί τη διαγραφή του χρέους. Στόχος του είναι να βοηθήσει τον πελάτη να καταφέρει ένα υψηλό επίπεδο βιωσιμότητας ούτως ώστε να διατηρηθεί και μετά το τέλος της συμμετοχής του IFC.

Βραχυπρόθεσμες συμβουλευτικές υπηρεσίες στο πλαίσιο έργων τόσο της Παγκόσμιας Τράπεζας όσο και του IFC.

Μεγάλο ενδιαφέρον για τις ελληνικές εταιρείες, επίσης, δυνατότητες η παροχή βραχυπρόθεσμων συμβουλών. Περισσότερες πληροφορίες γι' αυτό είναι διαθέσιμα από την εγγραφή στην ακόλουθη ιστοσελίδα: https://wbgeconsult2.worldbank.org/wbgec/index.html

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ – GREEK LINKS

- **Υπουργείο Οικονομίας , Ανάπτυξης και Τουρισμού** – *Ministry of Economy ,Development and Tourism*
- **Υπουργείο Οικονομικών** – *Ministry of Finance*
- **Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων** – *Ministry of Infrastructure, Transport and Networks*
- **Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας** – *Ministry of Environment and Energy*
- **Υπουργείο Εργασίας , Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης** – *Ministry of Employment, Social Security and Social Solidarity*
- **Τράπεζα της Ελλάδος** – *Bank of Greece*
- **Εθνική Τράπεζα** – *National Bank of Greece*
- **Τράπεζα Πειραιώς** – *Piraeus Bank*
- **Ελληνικά Χρηματιστήρια** – *Athens Exchange Group*
- **Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)** – *Hellenic Federation of Enterprises (SEV)*
- **Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)** – *Federation of Industries of Northern Greece (SBBE)*
- **Alpha Bank**
- **Eurobank**
- **Attica Bank**